

Verksamhetsberättelse 2024

Medlemsmöten

Sällskapets anordnade under 2024 sex medlemsmöten inklusive årsmötet. Vårens program inleddes den 15 februari med att Karin Gustavsson, etnolog och chef för Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar, talade om "*Mandelgrens ofullbordade*." Föredraget handlade om hur Lunds universitet sedan 1890 har arbetat med Nils Månsson Mandelgrens samling, som tidigare hade hysts i Mandelgrens bostad på Svartensgatan i Stockholm och består av teckningar och andra avbildningar av materiell kultur på svensk landsbygd. Samlingen fördes 1890 i säkert förvar hos universitetsbiblioteket men har senare hanterats av såväl institutionen för konstvetenskap som Folklivsarkivet.

Den 21 mars talade Tobias Karlsson, docent vid Ekonomisk-historiska institutionen, över rubriken "*Inte bara snus: Om den svenska tobaksindustrins uppgång och fall*."

Tobias Karlsson berättade att det i Sverige funnits en tobaksindustri med odling av både tobak och tobaksprodukter sedan 1600-talet och att tillverkningen av cigarrer, något som särskilt sysselsatte kvinnliga arbetare, dominerade kring förra sekelskiftet. Det enda som nu finns kvar är framställningen av snus. Här, liksom på andra områden, är tobaksindustrin en historia om hur manuella arbetsuppgifter förändrats och tagits över av maskiner.

I samband med årsmötet den 18 april talade Svante Nordin, professor emeritus i idé- och lärdoms historia vid Lunds universitet, om Fredrik Böök och hans tid i Lund.

Böök (1883–1961), länge den mest inflytelserike litteraturvetaren och kritikern i Sverige och tongivande i Svenska Akademien under flera decennier, var också Lunds första litteraturprofessor. Han kom därmed för alltid att förknippas med Lunds universitet. Men, som Nordin framhöll, uppstod hans ryktbarhet också på många andra sätt – såväl uppfattningar "om idyll som kontrovers" kring Bööks person växlade under årens lopp.

Höstens program inleddes den 3 oktober med att Per Anders Rudling, docent i historia, talade på temat Ukraina, *Förintelsen och den obearbetade historien: Historieforskning under informationskrig*. Rudling berättade om hur en obearbetad historia om andra världskrigets trauman, inte minst runt

Förintelsen, blir politiskt sprängstoff i informationskriget om Ukraina och om hur man som historiker lätt hamnar mitt i ett historiografiskt minfält.

På temat "Upplev Forum Medicum!" besökte vi torsdagen den 31 oktober medicinska fakultetens nya byggnad och fick där lyssna på en föreläsning om forskningen om havandeskapsförgiftning av Stefan Hansson, professor i obstetrik och gynekologi, följt av en rundvandring i lokalerna under Jakob Donnés ledning.

Höstens verksamhet avslutades den 12 december på LUX med att Fredrik Tersmeden, författare till *Lundensare – Universitetsöden under fyra århundraden*, LUHS årsbok 2018, berättade om tillkomsten av uppföljaren *Lundensare II – Fler universitetsöden under fyra århundraden*, 2025 års årsbok. Tersmeden gav några smakprov på de män och kvinnor som skildras i den nya volymen, och hur arbetet med boken gått till. Föredraget kombinerades med utdelning av årsboken till medlemmarna.

Resa

En tredagarsresa till Oslo universitet var inplanerad till slutet av augusti men fick tyvärr ställas in p g a för få anmälda. Något nytt resmål är inte inplanerat. Tills vidare väljer LUHS därför att "resa inom Lund", d v s besöka några av universitetets mer spektakulära platser och byggnader.

Årsbok

Sällskapets årsbok för 2024 var *Idéer och världsbilder* (red. David Dunér), tillika den åttonde volymen i serien om Lunds domkyrka. Boken finansierades delvis med ett bidrag om 60 000 kronor från Thora Ohlssons stiftelse. 2025 års årsbok är, som ovan påpekats, *Lundensare II – Fler universitetsöden under fyra århundraden* av Fredrik Tersmeden.

Sällskapets pris

Sällskapets pris utdelas vartannat år till personer eller institutioner som gjort stora insatser för Lund, dess universitet och historia.

2024 års mottagare var AF:s arkiv och studentmuseum, med motiveringen: "AF:s arkiv och studentmuseum får 2024 års pris för dess stora insatser med att samla in, dokumentera och förteckna arkiv och annat material ur Lunds rika studentliv och från dess olika studentorganisationer. Under senare år har AF:s arkiv och studentmuseum genomfört ett omfattande digitaliseringsprojekt där stora och viktiga delar av universitets- och studenthistoriskt bild-, film- och ljudmaterial samt tidningen Lundagård tillgängliggjorts till gagn för såväl tidigare som kommande studentgenerationer."

Prissumman var 20 000 kronor. Ceremonin skedde i samband med årsmötet.

Universitetshistoriska museet

Den universitetshistoriska utställningen "Lunds universitet – historia och historier" som

öppnade i maj 2022 fanns kvar på Historiska museet även under 2024.

Utställningen har kommit till på initiativ av Lunds universitetshistoriska

sällskap och delfinansierats av stiftelsen Lunds universitetshistoriska museum.

Medlemsutveckling och medlemsavgift

Sällskapet hade i slutet av året 384 medlemmar som betalat avgift för 2024, vilket betyder att medlemsantalet sjunkit sedan 2023 (se ekonomisk redovisning). Sällskapet har också två hedersledamöter.

Medlemsavgiften för 2024 var 200 kronor och höjdes vid årsmötet till 250 kronor för verksamhetsåret 2025. Det bestämdes också att portotillägget på 75 kronor för den medlem som vill få sin bok hemskickad på motsvarande sätt skulle höjas till 100 kronor.

De medlemmar som har meddelat sin e-postadress har fått påminnelse digitalt om medlemsmöten och årsboksutlämning. Nästan alla medlemmarna har meddelat e-postadress. Alla medlemmar som har e-postkonto uppmanas fortlöpande att skicka sin e-postadress till matrikelansvarig Inga Elding, inga.elding@bahnhof.se

Styrelse, revisorer och valberedning

Styrelseledamöter under året var:

Magnus Jerneck (ordförande), Göran Larsson (vice ordförande), Carina Jarl (sekreterare),

Paula Uddman (kassör), Inga Elding (matrikelansvarig), Petra Francke, Lars Haikola,

Gunnel Holm, Hjördis Kristenson, Ulf Kristoffersson, Henrik Rosengren, Fredrik Tersmeden och Eva Åkesson.

Styrelsen höll fem protokollförda sammanträden under 2024:

17 januari, 29 februari, 16 maj, 12 september och 11 november.

Revisorer var från och med årsmötet Clas Odeskog och Per Göran Nilsson, revisorssuppleanter var Klemens Ganslandt och Nils Dencker.

Valberedning har varit Ulf Körner (sammankallande), Björn Magnusson Staaf och Caroline Runéus.